https://doi.org/10.53656/ped2026-3.04

Research Insights
Изследователски проникновения

ПОТЕНЦИАЛ НА АНИМАТИВНИЯ ПОДХОД ПРИ ФОРМИРАНЕ НА КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ЗАНИМАНИЯТА ПО ИНТЕРЕСИ В НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА СТЕПЕН

Гл. ас. д-р Живка Илиева
Русенски университет „Ангел Кънчев“

Резюме. По въвеждането на компетентностния подход се работи отдавна, но все още има неразрешени въпроси. Отчита се необходимост от подпомагане на педагогическата практика чрез нови способи, методически насоки, ясно формулирани очаквани резултати относно деветте групи ключови компетентности и др. В тази връзка, настоящата разработка има за цел да разкрие потенциала на анимативния подход при развитието на комплекс от личностни характеристики (социална, гражданска, дигитална, културна компетентност, умения за изразяване чрез творчество и за учене, инициативност и предприемчивост) в занимания по интереси в началното училище. Изложени са резултатите от емпирично проучване и са предложени съдържателните характеристики на разглежданите ключови компетентности. Методите на изследването са теоретичен анализ, моделиране на комплекс от анимативни активности и анкета. Емпиричните резултати показват, че анимацията благоприятства развитието на анализираните компетентности – социална, гражданска, дигитална, културна и др., повишава мотивацията за учене, активизира междуличностното взаимодействие. Изводите очертават анимативния подход като ефективен инструмент в контекста на компетентностно ориентираното обучение в началното училище.

Ключови думи: анимативен подход; анимация; занимания по интереси; ключови компетентности; начално училище; емпирично изследване

Въведение

През последните години приоритетен въпрос за образователната система у нас представлява въвеждането на компетентностния подход на обучение. Основната идея е учениците да придобият не само знания, а и да разгърнат

важни способности и умения, които са от решаващо значение за тяхното развитие, за пълноценната им реализация в живота и труда, за постигането на бъдещи успехи. В нормативната база този комплекс от личностни характеристики е представен под формата на девет групи ключови компетентности – съвкупност от знания, умения и отношения в областта на българския език, чуждите езици, математиката, природните науки, технологиите, културата, творчеството, социалната и гражданската среда, дигиталната сфера; ученето; инициативността и предприемачеството, устойчивото развитие и здравословния начин на живот и спорт. Въпреки че по внедряването на компетентностно ориентираното обучение се работи почти две десетилетия, все още има редица неразрешени въпроси. В резултат на това приложението на подхода в учебно-възпитателния процес не води до очакваните резултати. Изследователи по проблема от организация „Образование България 2030“[1] отчитат следните предизвикателства в практически план, които и до днес остават непреодолени: не са описани очаквани резултати по отношение на деветте ключови компетентности за клас или етап от обучението, липсват реални насоки за учителите и методическа подкрепа, няма обвързаност между учебното съдържание и формирането на комплекса от личностни характеристики, не е актуализирана учебната литература и др. Това затруднява педагогическите кадри при преподаването и постигането на желаните цели. В същото време прави впечатление, че в нормативната база заниманията по интереси са определени като важен инструмент за развитието на ключовите компетентности. Въпреки че занимателните активности попадат извън обсега на общообразователната подготовка по съответните учебни предмети, очакваните резултати от тяхното осъществяване видимо кореспондират с ключовите компетентности. В дейностите по интереси учителите трябва целенасочено да работят за разгръщането и развитието на таланта и уменията на учениците в различни области – наука, технологии, изкуство, спорт и др.

В тази връзка, възниква необходимост от навременни ефективни решения и добри педагогически практики, които да подпомогнат специалистите в процеса на обучение с оглед придобиване на желаните компетентности от учениците. Редно е усъвършенстването на педагогическия процес по повод усвояването на знания, формирането на умения и изграждането на ценностни отношения да започне от началния образователен етап и да продължи устойчиво в следващите степени на обучение. Началната училищна възраст е важен период от развитието на подрастващите, тъй като през това време протичат интензивни процеси на усъвършенстване на познавателните, емоционалните и волевите психически функции, формират се редица личностни качества, овладяват се умения за полагане на системен учебен труд, образуват се компонентите на учебната дейност. Учениците изграждат отношението си към ученето и училището, като цяло, осъществява се училищната идентификация,

започва тяхната интензивна адаптация и социализация към училищната общност и активно социално развитие. Посочените възрастови характеристики и съществени процеси имат основополагаща и детерминираща роля за усвояването на ключови компетентности и са предпоставка за успешното им овладяване.

На този етап, като се имат предвид действащите учебни програми и нормативни актове, се откроява възможността да се работи по посока оползотворяване потенциала на заниманията по интереси с оглед развитието на ключовите компетентности. Това налага да се разработят и проучат подходящи практически решения за преднамерено формиране на ключови компетентности в дейностите по интереси. Целенасочената и предварително планирана работа в това направление ще съдейства за изпълнението на настоящите образователни задачи.

Предвид възрастовите особености на учениците в начален етап – неустойчиво внимание, лесна уморяемост, потребност от радостни преживявания и др., е необходимо в учебно-възпитателната дейност да се използват забавни и занимателни елементи, които стимулират активността и интереса им, като ги разтоварват от натрупаното напрежение. Подходящо решение, което е с доказан положителен ефект в това отношение, е аниматичният подход. По своята същност той е интерактивен способ, кореспондиращ с учене чрез опит и преживяване. Зл. Димитрова изтъква, че анимацията предполага обогатяване на традиционните методи и форми на обучение със занимателни елементи, съвременни сюжети, творчески ситуации, групова работа, междупредметни връзки и формиране на ключови компетентности (Dimitrova, 2017). Проведени са изследвания, които установяват ползите от приложението на анимацията при обучението по някои учебни предмети в начален етап – български език и литература (Dimitrova, 2023) и английски език (Dimitrova, 2021), физическо възпитание и спорт (Dimitrova, 2017) и др. Сред основните преимущества на аниматичните дейности са: правят обучението забавно и атрактивно, носят радост и удоволствие, повишават мотивацията за учене, привличат вниманието, стимулират активното участие на подрастващите. Посочените предимства на аниматичния подход са потвърдени и в наше изследване, осъществено в рамките на дисертационен труд[2].

В този контекст се поддържа мнението, че употребата на анимацията в дейностите по интереси с цел придобиване на желаните компетентности у учениците е подходящо практическо решение за началното училище. Аниматичният подход отговаря и на актуалните образователни политики по отношение придобиването на компетентности, описани в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)[3]. Анимацията е в унисон с очертаните мерки в стратегически план, а именно – формиране и развитие на компетентности посредством: учене чрез опит и

преживяване; учене, основано на творчески ситуации, проблемни въпроси и приложение на усвоените знания в нови ситуации; учене чрез различни видове изкуство, атрактивни и забавни дейности. Това провокира изследователски интерес и насочва вниманието върху разкриване въздействието на аниматившия подход в заниманията по интереси с ученици от начален етап с оглед формиране на знания, умения и отношения, необходими за успешна реализация в бъдеще. Въз основа на гореизложеното се определят следните параметри на изследването, представени по-долу.

Предмет на изследването е приложението на аниматившия подход в заниманията по интереси с ученици от начален етап.

Целта на изследването е да разкрие потенциала на аниматившия подход при формирането на комплекс от личностни характеристики (социална, гражданска, дигитална, културна компетентност, умения за изразяване чрез творчество и за учене, инициативност и предприемчивост) у учениците в начален етап в заниманията по интереси.

Хипотезата на изследването гласи, че употребата на аниматившия подход в обучението на учениците от начална училищна възраст ще окаже положително влияние върху формирането и развитието на посочения комплекс от компетентности – социална, гражданска, дигитална, културна и т.н., и ще благоприятства за по-голяма ефективност на обучението и постигането на съответните образователни цели.

Методиката за реализиране на изследването включва моделиране на комплекс от аниматившивни активности за начален етап, апробиране на разработените материали, анкетиране на педагогически специалисти, представяне на събраните данни, анализ и обсъждане на резултатите.

Изложение

В проучването се поставя акцент върху онези групи ключови компетентности, които нямат еквивалент измежду изучаваните учебни предмети в начален етап. Приема се разбирането, че компетентностите, свързани с българския език, чуждите езици, математиката, природните науки и здравословния начин на живот и спорт, са изключително важни за просперитета на личността, но те са предмет на системно и целенасочено обучение по съответните учебни предмети и се формират и усъвършенстват приоритетно в рамките на предвидените часове по учебен план. Затова се счита, че би било от полза за педагогическите специалисти да се проследи приносът на аниматившивния подход за развитието на компетентности, които традиционно не са в центъра на вниманието при подготовката на учениците по изучаваните дисциплини, но също са значими за изграждането на личността. Предвид това в обхвата на изследването са включени следните групи ключови компетентности: социална, гражданска, дигитална, културна, умения за изразяване чрез творчество и за учене, инициативност и предприемчивост.

Липсата на дефинирани очаквани резултати на ниво начален етап по отношение на комплекса от личностни характеристики води до неяснота у учителите какво трябва всъщност да умеят да правят децата, за да демонстрират, че са придобили една или друга компетентност. За да се подпомогне успешното им формиране в процеса на преподаване, се счита за необходимо да се представят съдържателните характеристики на компетентностите. Затова по-долу се представя тяхната същност съобразно психолого-педагогическите особености на началната училищна възраст.

Социалната компетентност предполага умения за общуване – способност за изразяване и защита на мнение, склонност към изслушване и приемане на чуждата гледна точка, толерантно и уважително отношение към околните, взаимопомощ; умелост за кооперирание, за разрешаване на проблемни и конфликтни ситуации и професионално ориентиране.

Гражданската компетентност се съотнася с познанията и разбирането на децата за общоприетите права, норми, задължения и правила в обществото, за функциите на обществените институции, както и с проява на активна и отговорна позиция в социалните среди.

Дигиталната компетентност включва умения за боравене с дигитални устройства, интернет източници, приложения, платформи, уебсайтове и други дигитални ресурси, способност за търсене и използване на информация, безопасно и отговорно поведение в интернет, създаване на дигитално съдържание на достъпно за възрастта ниво.

Културната компетентност се изразява в: опознаване и приемане на културното разнообразие, участие в културния живот, проява на естетически вкус и ценностно отношение към моралната възпитаност.

Творчеството предполага генериране на много, разнообразни и оригинални идеи, решаване на проблеми, самостоятелно откриване на знания и причинно-следствени връзки, усъвършенстване на идеи с оглед създаване на продукт, отличаващ се с уникалност и стойност (Veleva, 2012).

Уменията за учене са свързани с овладяване на навици за полагане на учебен труд, различни стилове на учене и с наличие на способности за подбор и работа (анализ, синтез, интерпретация и др.) с разнообразни информационни източници, с организиране на времето и разпределяне на учебните задачи.

Инициативността и предприемчивостта са свързани с: желание за изява и активно участие, поемане на отговорност, работа по проекти, планиране на дейности и предвиждане на резултатите от осъществяването им, търсене на решения по реални проблемни въпроси.

Предвид изложената концепция на изследването, използваните методи на анимация в разработения комплекс за приложение са проектната дейност и играта. Изборът им се обуславя от следните обстоятелства. Първо, имат специфична роля по отношение стимулирането на активно участие и осигуряват по-го-

ляма ангажираност на учениците. Второ, могат да благоприятстват развитието на селектираните компетентности в широк диапазон. Работата по проекти е предпоставка за формиране и развитие на: личностни качества и социални умения – взаимопомощ, толерантност, организираност, отговорност, способност за работа в екип, за общуване, за разрешаване на противоречия; инициативност и предприемчивост; творчески опит, умения за учене и др. Възможността за свободен избор на тема, с която да се обвърже проектната дейност, може да се използва целенасочено, като допълнителен инструмент, за развитието и на други компетентности. Играта приучва децата да спазват правила, да се справят с емоциите си, да обединяват усилията си в името на обща цел, подпомага формирането на самооценката, самоконтрол и саморегулация и др. Тя има важно значение за когнитивното, емоционалното, волевото и социалното развитие.

Моделираният комплекс от анимативни активности съдържа четири компонента. Първите три са проектни дейности на теми: „Училищен вестник“, „История в комикс“[4] и „Лексикон на класа“. Четвъртият компонент е игров – по аналогия на популярната телевизионна игра „Стани богат“, но с наименованието „Стани богат със знания“. Практическото приложение на анимативните дейности се реализира в периода март – май 2025 г. в две училища в Русе – ОУ „Братя Миладинови“ и ОУ „Иван Вазов“. В емпиричното изследване участват 16 паралелки от начален етап, а общият брой на учениците е 357. В апробирането се включват 27 начални учители. Ефективността на анимативния подход в процеса на обучение се установява чрез анализ на данните от анкетната карта, попълнена от педагозите. Въпросникът съдържа становища, чрез които се отчита въздействието на приложените дейности. След провеждане на анимативните активности, педагогическите кадри отбелязват в каква степен са съгласни с формулираните възгледи. Оценъчната скала включва следните отговори: напълно съм съгласен(а); общо взето съм съгласен(а); не мога да кажа; едва ли е така; изобщо не съм съгласен(а). В анкетната карта е предоставена възможност за коментари, бележки и препоръки към всяка анимативна дейност, както и за представяне на продуктите от дейността на учениците.

Резултати от емпиричното изследване

Количественият анализ на данните от анкетата, проведена с педагозите, позволява да се отчете влиянието на анимативния подход при формирането на ключови компетентности и повишаване качеството на обучението в начален етап, и дава основание да се формулират описаните по-долу изводи за ефективност.

Приложението на комплекса от анимативни занимания съдейства за:

1. Развитието на социални компетентности у учениците. Всички учители са изразили положително мнение за твърдението – 100% (напълно съгласни – 71,43%; общо взето съгласни – 28,57%).

2. Обогатяване представите и знанията на подрастващите в определени области и професионалното им ориентиране. Всички педагози потвърждават преимуществото на анимацията в споменатия аспект – 100% (напълно съгласни – 78,26%; общо взето съгласни – 21,74%).

3. Развитие на гражданските компетентности у учениците. Специалистите, които са съгласни със становището, са 90,90% (напълно съгласни – 36,36%; общо взето съгласни – 54,54%). Други 9,10% не могат да преценят.

4. Развитие на способностите на учащите за предприемчивост и инициативност. Твърдението е получило одобрение отново от всички учители – 100% (напълно съгласни – 72,73%; общо взето съгласни – 27,27%).

5. Разгръщане на творческия потенциал на подрастващите и обогатяването на културната им компетентност. Педагозите приемат мнението – 100% (напълно съгласни – 45,83%; общо взето съгласни – 54,17%).

6. Затвърдяване на усвоените знания и умения от обучението и приложението им в нови практически ситуации. Всички анкетирани потвърждават преимуществото на анимацията в споменатия аспект – 100% (напълно съгласни – 76,67%; общо взето съгласни – 23,33%).

7. Усъвършенстване уменията на учениците за учене и дигиталните компетентности. Респондентите са изразили позитивно отношение – 100% (напълно съгласни – 72,73%; общо взето съгласни – 27,27%).

8. Развитието и усъвършенстването на личностни качества у учениците. Учителите, съгласни с този факт, са 97,67% (напълно съгласни – 57,67%; общо взето съгласни – 40,00%). Само 2,86% от респондентите не могат да преценят.

9. Формиране на умения у учениците за самооценка, самоконтрол и саморегулация. Посоченият благоприятен ефект на анимативните активности е отчетен от всички педагогически кадри – 100% (напълно съгласни – 57,14%; общо взето съгласни – 42,86%).

10. Усъвършенстване на познавателните процеси и операции. Становището е получило одобрение от 78,21% респонденти (напълно съгласни – 15,38%; общо взето съгласни – 62,83%). Други 23,08% от специалистите не могат да преценят.

11. Повишаване интереса на учениците към училищните дейности и тяхната мотивация за полагане на учебен труд. Голяма част от педагозите – 87,50%, подкрепят изтъкнатото мнение (напълно съгласни – 50,00%; общо взето съгласни – 37,50%). Едва 12,50% от специалистите не могат да преценят.

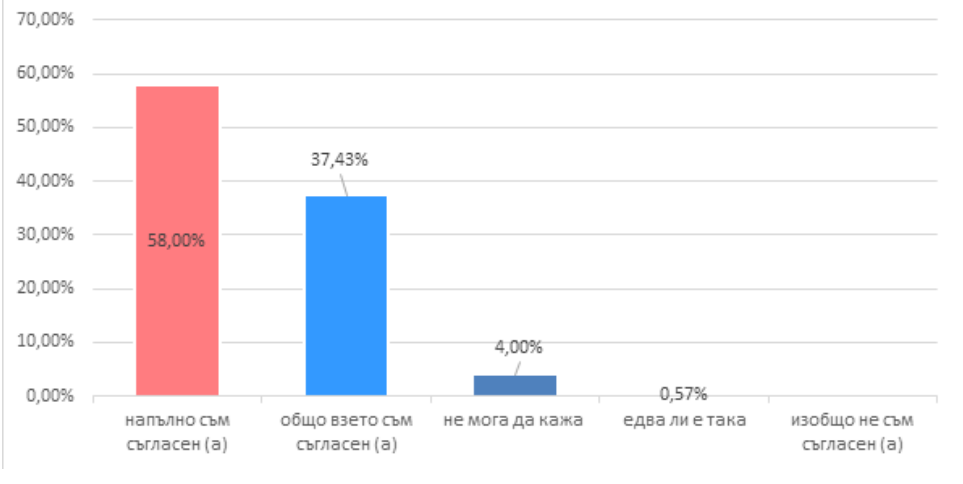
12. Удовлетворяване потребностите на учениците от интересни и атрактивни дейности, от игри, от самоизява и радостни преживявания. Становището е получило одобрение от почти всички учители – 95,84% (напълно съгласни – 54,17%; общо взето съгласни – 41,67%). Само 4,16% не могат да преценят.

13. Засилване активността на учениците. Всички анкетирани са съгласни с това твърдение – 100% (напълно съгласни – 72,73%; общо взето съгласни – 27,27%).

14. Преодоляване на някои пропуски в знанията на учениците, по-висока самооценка и по-голяма увереност. Всички учители са съгласни с твърдението – 100% (напълно съгласни – 72,73%; общо взето съгласни – 27,27%).

15. Активизиране и обогатяване на междуличностното взаимодействие и по-задълбочено опознаване между участниците в образователния процес. Приблизително 80% от педагозите подкрепят мнението. Други 12,5% не могат да преценят, а 8,34% смятат, че едва ли е така.

Следващата диаграма (фиг. 1) представя мнението на педагогическите специалисти относно ефективността на аниматившите активности в обобщен план.

Фигура 1. Обобщени данни за ефективността на аниматившия подход

От изложените данни става ясно, че над 95% от учителите отчитат положителното въздействие на аниматившите активности (58% напълно съгласни; 37,43% общо взето съгласни). Анализът на получените резултати потвърждава хипотезата, че аниматившият подход благоприятства формирането и развитието на компетентности и ефективността на обучението. Включването на аниматившни елементи в заниманията по интереси подпомага учебно-възпитателния процес и развитието на учениците, като оказва положително въздействие в следните аспекти: затвърдяване, обогатяване и прилагане на знанията в нови ситуации; формиране и усъвършенстване на личностни качества, познавателни процеси, умения за учене, социални, граждански и културни компетентности; разгръщане на творческия потенциал; стимулиране на инициативност и предприемчивост и др.

В подкрепа на направените изводи са и споделените от учителите коментари в анкетната карта за обратна информация. Ето част от впечатленията и пре-

поръките на педагогическите специалисти относно проведените анимативни дейности.

За проекта „Училищен вестник“: „Проектът подобри комуникацията между по-голямата част от децата в класа. Сплоти ги като екип и спомогна за цялостното им израстване и социализация“; „Научиха се на прецизност, отговорност, толерантност, придобиха умения да работят в екип. Бяха удовлетворени от всичко, което постигнаха“; „Учениците бяха много ентусиазирани, не бяха правили нещо подобно. Сами се организираха и обсъждаха идеите си в междучасието. Донесоха вестници от вкъщи, четяха и обсъждаха новините. Абсолютно целият процес по създаването на вестника беше много интересен и забавен. Не мога да откроя кое беше най-интересно, нямаше нещо, което да не им беше интересно“; „Учениците измислиха собствена рецепта за кекс, която реализираха с помощта на родителите си. След това направихме вкусна изложба и дегустация в класната стая. А като благодарност към майките за помощта децата изработиха *Дневник за рецептите на мама* и на първата страничка беше поставена тяхната собствена рецепта“; „С имената на всеки член от екипа измислиха забавни рими. Накрая се получи уникално авторско стихотворение“; „Няколко деца написаха разкази и ги илюстрираха“; „Интересни идеи и хрумвания имаше в рубриката комикс. Учениците съчиниха сюжет и използваха програма с изкуствен интелект, за да отпечатат епизодите. Особено вълнуващ момент беше и подборът на реплики към всяка сцена“; „В процеса на работа учениците стигнаха до извода, че статиите не бива да са прекалено дълги, много материали могат да се илюстрират само с една снимка“.

За проекта „Лексикон на класа“: „Децата проявиха голям интерес към създаването на лексикона. Те с ентусиазъм украсяваха страниците и си измисляха забавни въпроси. Особено им хареса да попълват отговори за любимите си игри, храни, мечти. Идеята за общ албум със спомени също предизвика радост“; „Учениците бяха впечатлени от възможността да споделят лична информация и да влязат в ролята на писатели, дизайнери, репортери, художници. Проявиха изключителен ентусиазъм“; „Най-много ги заинтригува идеята да отворят и разгледат лексикона в края на четвърти клас“; „Децата измислиха разнообразни въпроси – за любими храни и занимания през свободното време, както и за това какви искат да станат, като пораснат“; „От отговорите става ясно какви са отношенията между децата. Научава се повече за интересите и вкусовете на другите“; „Препоръчвам този тип писмена форма на общуване да бъде включена в учебното съдържание по български език и литература в четвърти клас“; „Да има по-чести писмени форми на общуване в учебното съдържание I до IV клас“.

Учителите са изразили сходни становища и относно останалите дейности от анимативния комплекс. По отношение на предизвикателствата, възникнали по време на работния процес, са посочени: малко свободно време за извън-

класни дейности и занимания; генериране на голям брой идеи за вестникарски рубрики и желанието на децата да включат всички предложения; емоционално преживяване на загуба в играта „Стани богат със знания“; трудности при формулиране на оригинални отговори в лексикона.

В обобщение на качествения анализ на емпиричните данни може да се направят следващите заключения. Своеобразните творчески резултати, описани от учителите, свидетелстват за силното преобразуващо въздействие на анимацията, за потенциала ѝ да мотивира и да одухотворява участниците в обучението, с което се потвърждават по-общите и известни постановки в научната литература за влиянието на анимацията. Същевременно в частност се установява и друго въздействие на феномена – спомага за разгръщане личностния потенциал на подрастващите и формирането на ключови компетентности. Качественият разбор потвърждава изводите, формулирани въз основа на количествените данни.

Резултатите от емпиричното изследване показват, че употребата на аниматившия подход в заниманията по интереси оказва положително влияние върху формирането и развитието на ключови компетентности у учениците, като в същото време допринася за повишаване ефективността на обучението.

Заключение

Регламентирането на компетентностния подход в нормативната база само по себе си не гарантира постигането на очакваните резултати. Необходимо е да се усъвършенства педагогическият процес, да се открояят иновативни методи и инструменти, които могат да съдействат за постигане на желаните цели. От особено значение е научно-методичната литература да се обогатява с подходящи ресурси, улесняващи прехода в обучението от усвояване на фактологични знания към овладяването на полезни умения. Настоящото изследване отговаря на необходимостта от разкриването на навременни и ефективни практически решения. Проучването очертава перспективността на анимацията да функционира като успешен инструмент в рамките на компетентностно ориентираното обучение. Употребата на аниматившия подход в заниманията по интереси допринася за постигане на образователните цели и повишаване качеството на учебно-възпитателния процес.

Благодарности и финансиране

Авторът изразява благодарност към ръководството и педагогическите екипи на ОУ „Братя Миладинови“ и ОУ „Иван Вазов“ – Русе, за съдействието и сътрудничеството при провеждане на емпиричното изследване. Това изследване е подкрепено от Министерството на образованието и науката по Националната програма „Млади учени и постдокторанти 2“.

БЕЛЕЖКИ

1. Образование България 2030 (2019). Ключови компетентности и умения за успех – от закон към практика: Мониторингов доклад 2019. София: Образование България 2030. https://edu2030.bg/wp-content/uploads/2019/06/key_competences_monitoring_report_2019.pdf
2. Илиева, Ж. (2024). Аниматвният подход в обучението по български език и литература в началното училище (2. клас) [Дисертация, Русенски университет „Ангел Кънчев“]. Национален център за информация и документация. https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/59496.
3. Министерство на образованието и науката. (2021). Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030). София: МОН. https://www.navet.government.bg/bg/15287-2.
4. Илиева, Ж. (2024). Формиране на ключови компетентности в заниманията по интереси в началното училище чрез аниматвния подход. Педагогически новости, XIII(1), 67 – 76. https://pedagogicnews.uni-ruse.bg.

ЛИТЕРАТУРА

Велева, А. (2012). *Педагогика на творчеството.* Русе: Ангел Кънчев.

Димитрова, Д. (2021). Педагогическата анимация при овладяване на английски език в първи клас на началното училище. *Педагогика, 93*(2), 238 – 250. https://doi.org/10.53656/ped2021-2.06.

Димитрова, Д. (2023). *Педагогическа анимация в обучението.* Пловдив: Паисий Хилендарски.

Димитрова, Зл. (2017). *Аниматвният подход в образователния процес по физическо възпитание и спорт в детската градина и началното училище.* Бургас: Проф. д-р Асен Златаров.

Acknowledgements and Funding

The author expresses gratitude to the management and pedagogical teams of the „Bratya Miladinovi“ Primary School and the „Ivan Vazov“ Primary School, Ruse, for their assistance and cooperation in conducting the empirical research. This research is supported by the Bulgarian Ministry of Education and Science under the National Program “Young Scientists and Postdoctoral Students 2“.

REFERENCES

Dimitrova, D. (2021). Pedagogicheskata animatsiya pri ovladyavane na angliyski ezik v parvi klas na nachalnoto uchilishte. *Pedagogy, 93*(2), 238 – 250. https://doi.org/10.53656/ped2021-2.06.

Dimitrova, D. (2023). *Pedagogicheska animatsiya v obuchenieto.* Plovdiv: Paisiy Hilendarski.

Dimitrova, Zl. (2017). *Animativniyat podhod v obrazovatelniya protses po fizichesko vaspitanie i sport v detskata gradina i nachalnoto uchilishte.* Burgas: Prof. d-r Asen Zlatarov.
Veleva, A. (2012). *Pedagogika na tvorchestvoto.* Ruse: Angel Kanchev.

POTENTIAL OF THE ANIMATIVE APPROACH FOR DEVELOPING KEY COMPETENCES THROUGH INTEREST-BASED ACTIVITIES AT THE PRIMARY SCHOOL LEVEL

Abstract. The introduction of the competency approach has been in the works for a long time, but there are still unresolved issues. There is a need to support pedagogical practice through new methods, methodological guidelines, clearly formulated expected results regarding the nine groups of key competencies, etc. In this regard, the present study aims to reveal the potential of the animative approach in the development of a complex of personal characteristics (social, civic, digital, cultural competence, skills for expression through creativity and for learning, initiative and entrepreneurship) in interest activities in primary school. The results of an empirical study are presented and the content characteristics of the considered key competencies are proposed. The research methods are theoretical analysis, modeling of a complex of animation activities and a survey. The empirical results show that animation supports the development of the analyzed competencies, such as social, civic, digital, cultural, etc., increases motivation for learning, and activates interpersonal interaction. The conclusions outline the animation approach as an effective tool in the context of competency-based learning in primary school.

Keywords: animative approach; animation; interest-based activities; key competencies; primary school; empirical research

✉ **Dr. Zivka Ilieva, Assist. Prof.**
ORCID iD: 0009-0005-6673-8838
Department of Pedagogy
Faculty of Natural Sciences and Education
Angel Kanchev University of Ruse
Ruse, Bulgaria
E-mail: zhilieva@uni-ruse.bg